

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ
сімнадцята сесія
РІШЕННЯ

20.12.2017

м. Суми

**Про Програму діагностики,
лікування та профілактики
вірусних гепатитів в області
«Антигепатит» на 2018-2023
роки**

Розглянувши подану обласною державною адміністрацією програму «Антигепатит», розроблену з метою комплексного та цілісного забезпечення вирішення проблем діагностики, лікування та профілактики вірусних гепатитів на території Сумської області, керуючись ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада **ВИРІШИЛА:**

1. Затвердити Програму діагностики, лікування та профілактики вірусних гепатитів в області «Антигепатит» на 2018-2023 роки (додається).
2. Рекомендувати міським, районним радам, об'єднаним територіальним громадам затвердити відповідні місцеві програми на період 2018 – 2023 роки з урахуванням заходів, передбачених обласною програмою.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань розвитку сільських територій, соціального захисту населення, переміщених осіб, учасників АТО та членів їх сімей, охорони здоров'я, материнства та дитинства.

Голова

В.М.Токар

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення обласної ради
сьомого скликання
20.12.2017

**Програма діагностики, лікування та профілактики
вірусних гепатитів в області «Антигепатит»
на 2018 – 2023 роки**

1.Паспорт

Програми діагностики, лікування та профілактики вірусних гепатитів в області «Антигепатит» на 2018 – 2023 роки (далі – Програма)

1.	Ініціатор розроблення Програми	Сумська обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 08.12.2017 №714-ОД «Про розроблення проекту Програми діагностики, лікування та профілактики вірусних гепатитів в області «Антигепатит» на 2018 – 2023 роки»
3.	Розробник Програми	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації
4.	Співрозробники Програми	-
5.	Відповідальний виконавець Програми	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації
6.	Учасники Програми	Районні державні адміністрації, виконавчі комітети міських рад, об'єднані територіальні громади
7.	Термін реалізації Програми	2018-2023 роки
7.1	Етапи виконання Програми	I етап: 2018-2020 роки; II етап: 2021-2023 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Обласний, міські, районні бюджети об'єднаних територіальних громад
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, усього	18010 тис. гривень
9.1.	У тому числі: коштів обласного бюджету	9370 тис. гривень
9.2.	коштів районних та міських бюджетів	8640 тис. гривень

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Хронічні вірусні гепатити є одними з найбільш поширених інфекційних захворювань, що викликають розвиток цирозу та раку печінки. Найчастіше захворювання спостерігається у осіб молодого, працездатного віку.

Важливим питанням охорони здоров'я в області є забезпечення сучасними методами діагностики та лікування хворих на ці інфекції, проведення необхідних профілактичних заходів.

З 2010 року розпочалась офіційна реєстрація хворих на хронічні вірусні гепатити. Рівень захворюваності на ці інфекції залишається одним із найвищих у державі та становив від 32,6 на 100 тис. населення у 2012 році до 39,5 на 100 тис. населення у 2016 році (Україна 2016 рік – 17,4). По кількості виявлених хворих у 2016 році область знаходиться на першому місці у державі, що свідчить про значну роботу, що проводиться у регіоні з метою раннього виявлення інфекції.

З 2007 року в області діє обласна програма діагностики, лікування та профілактики вірусних гепатитів «Антигепатит». Завдяки заходам програми вдалося покращити діагностичні можливості медичної мережі з раннього виявлення вірусних гепатитів, у тому числі підвищити насторогу лікарів усіх спеціальностей до цієї проблеми. Впроваджено морфологічне дослідження біоптатів печінки, що є «золотим стандартом» діагностики. За час дії програми придбано апарат гемодіалізу з екстракорпоральною підтримкою печінки, подібні апарати є лише у містах Київ та Миколаїв. Проведена сучасна противірусна терапія хворим дозволила позбутися захворювання на гепатит у 90 % пролікованих, що відповідає ефективності лікування у високорозвинених країнах.

Наразі область отримує лікарські засоби для хворих на гепатити, придбані за кошти державного бюджету, проте річна квота регіону може забезпечити лікування лише 30-40 % захворілих за цей період, що недостатньо.

Проведення противірусного лікування потребує 1341 хворий, у тому числі 40 медичних працівників, 20 учасників АТО.

Фахівці Сумської області, єдині з регіонів держави, включені до складу робочої групи Міністерства охорони здоров'я України з питань розробки Стратегії та плану дій з елімінації вірусних гепатитів в Україні.

Несприятлива епідемічна ситуація з вірусних гепатитів в Україні і області, високий рівень захворюваності, економічних і соціальних збитків, значна інвалідизація хворих, недостатня матеріально-технічна база й обмежені можливості в проведенні лабораторних та інструментальних досліджень, висока вартість препаратів для лікування хворих на гепатити вимагають вирішення цієї проблеми.

3. Мета Програми

Метою Програми є зниження захворюваності населення області вірусними гепатитами В і С, раннє їх виявлення та лікування, профілактика інфікування та попередження розвитку у хворих цирозу та раку печінки шляхом покращання матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, у першу чергу здійснення необхідних лабораторних досліджень та підвищення доступності до сучасного протівірусного лікування виявлених хворих.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Проведення необхідного обстеження підлягаючих контингентів, зокрема медичних працівників, призовників, вагітних, осіб, що мали операційні втручання у минулому чи отримували препарати крові на гепатити для встановлення діагнозу і призначення сучасного лікування хворим, може бути забезпечене в умовах достатнього фінансування лабораторій. Для адекватної оцінки стану хворого є потреба в придбанні спеціального обладнання, що забезпечить обстеження хворого згідно з існуючими стандартами. Більшість хворих на хронічні вірусні гепатити В та С потребує проведення специфічної протівірусної терапії, вартість якої становить від 20 до 40 тис. гривень на курс лікування. Профілактична спрямованість заходів програми є невідкладною її частиною та забезпечить специфічний та неспецифічний захист населення від вірусних гепатитів.

Загальний обсяг коштів, необхідних для реалізації Програми, становить 18010 тис. гривень, у тому числі 9370 тис. гривень коштів з обласного бюджету, 8640 тис. гривень – з районних, міських бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад.

Фінансування Програми здійснюється головними розпорядниками коштів обласного, районних, міських бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад у межах видатків, передбачених відповідними місцевими бюджетами, та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, відповідно до потреб.

Виконання Програми здійснюється у 2 етапи: I етап: 2018-2020 роки; II етап: 2021-2023 роки.

Ресурсне забезпечення Програми наведене в додатку 1.

5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Основними завданнями Програми, що реалізуються відповідно до її напрямків, є:

організаційне забезпечення діагностики, лікування та профілактики вірусних гепатитів;

удосконалення діагностики вірусних гепатитів;

покращання матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів у частині оснащення діагностичним і лікувальним обладнанням;

зниження захворюваності на гострий вірусний гепатит В;

реалізація інформаційно-освітньої програми для населення з профілактики вірусних гепатитів.

Очікувані кінцеві результати реалізації Програми:

зниження захворюваності на гострий гепатит В у 1,5-2 рази (з 4,55 до 2 – 2,5 на 100 тис. населення);

зниження захворюваності на хронічний гепатит В на 20% (з 8,12 до 6,0-6,5 на 100 тис. населення);

стабілізація захворюваності на гострий гепатит С;

зниження захворюваності на хронічний гепатит С на 10-15% (з 31,04 до 27,5-28,0 на 100 тис. населення);

зниження інвалідизації хворих унаслідок хронічних вірусних захворювань печінки;

зниження смертності від цирозу і раку печінки;

збільшення відсотка пролікованих сучасними протівірусними препаратами хворих на хронічні вірусні гепатити (з 20 до 60% від потребуючих).

6. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми наведені в додатку 2.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організацію та контроль за виконанням Програми здійснює управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації.

Структурні підрозділи Сумської обласної державної адміністрації, територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади, районні державні адміністрації, виконавчі комітети міських рад аналізують хід виконання основних напрямків діяльності Програми та щороку до 5 січня року, що настає за звітним, надають звіт про хід виконання Програми управлінню охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації.

Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації узагальнює інформацію та надає її Сумській обласній державній адміністрації щороку до 20 січня.

Сумська обласна державна адміністрація щороку до 25 січня року, що настає за звітним, надає узагальнену інформацію про виконання заходів Програми постійній комісії обласної ради з питань розвитку сільських територій, соціального захисту населення, переміщених осіб, учасників АТО та членів їх сімей, охорони здоров'я, материнства та дитинства.

Напрями діяльності та заходи Програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень			Очікуваний результат		
						усього	у тому числі				
1.	Забезпечення діагностики вірусних гепатитів	1. Придбання медичного інструментарію для проведення пункційної біопсії печінки	2018-2023 роки	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	120	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік	20 20 20	Забезпечення якісної діагностики хронічних гепатитів з використанням сучасних методів досліджень, виявлення хворих на ранніх стадіях		
		2. Придбання імуноферментних та біохімічних аналізаторів для обласних ЛПЗ та ЦРЛ та забезпечення медінструментарієм та реактивами для проведення біохімічних досліджень, імунологічних досліджень на гепатити підлягаючих контингентів	2018-2023 роки	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	600	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік	100 100 100		II етап: 2021 рік 2022 рік 2023 рік	100 100 100
	3. Придбання езофагогастроскопа для обласної інфекційної клінічної лікарні	2018 рік	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	550	I етап: 2018 рік	550	Забезпечення ендоскопічних досліджень хворим на гепатити			

2.	Забезпечення лікування хворих на гепатити	1. Централізоване придбання препаратів для хворих області, які потребують противірусної терапії	2018-2023 роки	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	6000	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік II етап: 2021 рік 2022 рік 2023 рік	1000 1000 1000 1000 1000 1000	Збільшення доступності хворих до сучасного лікування захворювань на хронічний гепатит
		2. Придбання препаратів для хворих області, які потребують противірусної терапії	2018-2023 роки	Міські ради, районні державні адміністрації, об'єднані територіальні громади	Міські, районні бюджети, бюджети об'єднаних територіальних громад	6000	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік II етап: 2021 рік 2022 рік 2023 рік	1000 1000 1000 1000 1000 1000	
		3. Придбання витратних матеріалів на функціонування апарату «Штучна печінка»	2018-2023 роки	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	1800	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік II етап: 2021 рік 2022 рік 2023 рік	300 300 300 300 300 300	
3.	Зниження захворюваності на гострий вірусний гепатит В серед населення	1. Придбання вакцини для ЛПЗ області і проведення вакцинопрофілактики гепатиту В в групах ризику та інших контингентів	2018-2023 роки	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	300	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік II етап: 2021 рік 2022 рік 2023 рік	50 50 50 50 50 50	Збільшення відсотка щеплених хворих, зменшення захворюваності населення на гепатит В
				Районні державні адміністрації, об'єднані територіальні громади	Районні бюджети, бюджети об'єднаних територіальних громад	480	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік II етап: 2021 рік 2022 рік 2023 рік	80 80 80 80 80 80	
				Міські ради	Міські бюджети	360	I етап: 2018 рік 2019 рік 2020 рік	60 60 60	

						II етап: 2021 рік	60	
						2022 рік	60	
						2023 рік	60	
4.	Реалізація інформаційно-освітньої програми для населення з профілактики вірусних гепатитів	Підготовка та видання просвітницьких матеріалів з імунопрофілактики гепатитів	2018-2023 роки	Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації	Фінансування не потребує			Забезпечення вільного доступу населення до інформації з профілактики вірусних гепатитів
Загальна сума по заходах Програми, тис. гривень					Усього			18010
					У тому числі:			9370
					обласний бюджет районні, міські (міст обласного значення) бюджети, бюджети об'єднаних територіальних громад			8640